

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 26 października 2020 r.

Druk nr 238

**KOMISJA
ZDROWIA**

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 69 ust. 1 Regulaminu Senatu Komisja Zdrowia wnosi o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

W załączeniu przekazuję projekt ustawy wraz z uzasadnieniem oraz projekt uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

Jednocześnie informuję, że w dalszych pracach nad tym projektem ustawy komisję reprezentować będzie pani senator Beata Małecka-Libera.

Przewodnicząca Komisji
Zdrowia
(-) Beata Małecka-Libera

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Jednocześnie upoważnia pana senatora Adama Szejnfelda do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

U S T A W A

z dnia

**o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem,
przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych
oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych**

Art. 1. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID–19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842) art. 15i otrzymuje brzmienie:

„Art. 15i. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie do 90. dnia następującego po odwołaniu tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni, znosi się zakaz handlu w niedziele, zakaz wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele oraz zakaz powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu, o którym mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2019 r. poz. 466), wykonywania pracy w handlu w niedziele oraz czynności związanych z handlem w niedziele, o którym mowa w art. 5 tej ustawy.

2. Pracownikowi pracującemu w niedzielę przysługują co najmniej dwie niedziele wolne od pracy w ciągu 4 tygodni. Nie dotyczy to pracownika zatrudnionego w systemie czasu pracy, o którym mowa w art. 144 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks Pracy. Przepisu art. 151¹² zdanie pierwsze ustawy – Kodeks pracy nie stosuje się.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

W celu ograniczenia negatywnych skutków epidemii COVID-19 dla polskiej gospodarki i jednocześnie podniesienia poziomu ochrony zdrowia społeczeństwa projekt przewiduje zmianę art. 15i ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842).

W nowelizowanym art. 15i proponuje się zniesienie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie do 90. dnia następującego po odwołaniu tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni, zakazu handlu w niedziele, wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele oraz powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu, o którym mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2019 r. poz. 466), wykonywania pracy w handlu w niedziele oraz czynności związanych z handlem w niedziele, o którym mowa w art. 5 tej ustawy.

Proponowane rozwiązanie ma przyczynić się do poprawy kondycji finansowej branży handlowej, zwiększenia płynności towarów, zagwarantowania miejsc pracy oraz poprawy komfortu pracy i zarazem dokonywania zakupów, a ponadto podnieść poziom bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa oraz ułatwić zachowywanie dystansu społecznego.

Proponując powyższe rozwiązanie wzięto w szczególności pod uwagę opublikowane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) prognozy gospodarcze na lata 2020 i 2021 dotyczące Polski, w których uwzględniono skutki pandemii. W przypadku poprawy sytuacji epidemiologicznej OECD przewidywało spadek PKB w bieżącym roku o minimum 7,4%. Natomiast w razie wystąpienia drugiej fali epidemii spadek miał, według tych prognoz, sięgnąć nawet 9,5%. W ocenie Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) polska gospodarka skurczy się w 2020 roku o 4,6%. Z kolei Komisja Europejska prognozowała spadek polskiego PKB o 4,3%. Mając na uwadze powyższe OECD zaleciła Polsce zawieszenie zakazu handlu w niedzielę w czasie epidemii.

Handel jest branżą o dużym znaczeniu dla rynku pracy w Polsce – w 2018 r. pracowało tam ponad 1,3 mln Polaków, co stanowiło około 10% wszystkich pracujących w sektorze prywatnym. Przewidywana recesja będzie miała negatywny wpływ na rynek pracy – stopa

bezrobocia w 2020 r. ma wynieść 9,9% (w 2019 r. wynosiła jedynie 3,3%). Ruch i obroty w galeriach handlowych w związku z pandemią COVID-19 są znacznie niższe od poziomów zeszłorocznych. Prowadzenie działalności gospodarczej staje się nierentowne. Ewentualne zaś zamknięcie placówek handlowych w galeriach pociągnie za sobą masowe zwolnienia pracowników.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że zgodnie z ustawą o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni w 2020 roku zakaz handlu nie będzie obowiązywał jedynie w dwie kolejne niedziele poprzedzające Boże Narodzenie, tj. 13 i 20 grudnia.

Ponadto obowiązujące rozwiązania, przyjęte w związku z przeciwdziałaniem COVID-19, przewidują ograniczenie liczby osób w sklepach w zależności od wielkości sklepu. Dla sklepów o powierzchni do 100 m² jest to pięć osób przypadających na jedną kasę, a dla sklepów o powierzchni powyżej 100 m² – jedna osoba przypadająca na 15 m². W sklepach spożywczych, aptekach, drogeriach i placówkach pocztowych obowiązują tak zwane godziny dla seniorów. Oznacza to, że od poniedziałku do piątku w tych punktach w godzinach 10–12 są obsługiwane wyłącznie osoby powyżej 60. roku życia.

Stale rosnąca liczba zachorowań na COVID-19 i nasilający się problem z zachowaniem dystansu społecznego wskazują, że przytoczone rozwiązania są niewystarczające. W związku z tym wydaje się zasadnym wprowadzenie regulacji, która poprzez otwarcie placówek handlowych w niedziele, „rozredziłaby” ilość klientów przebywających w tych placówkach, a także zmniejszyła kolejki w dniach poprzedzających niedziele. Zniesienie ograniczeń dotyczących handlu w niedziele umożliwiłoby rozłożenie zakupów na 7 dni w tygodniu, co niewątpliwie byłoby korzystne dla poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego Polaków oraz zachowywania dystansu społecznego.

W odpowiedzi na powyższe problemy i prognozy dla gospodarki, a także w celu zwiększenia ochrony zdrowia Polaków, zgodnie z rekomendacją OECD, projekt ustawy wprowadza regulację zawieszającą, na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz w okresie 90 dni po ich odwołaniu, zakaz handlu w niedziele. Rozwiązanie to zapewni ochronę miejsc pracy w handlu i branżach ściśle współpracujących z handlem, ale także zwiększy sprzedaż (przyczyniając się do zmniejszenia spadku PKB) oraz poprawi bezpieczeństwo sanitarne w czasie zakupów, ponieważ możliwość ich zrobienia zostanie zwiększona o dodatkowy dzień.

Propozycja zmiany w przepisach przewiduje jednocześnie zagwarantowanie pracownikom handlu dwóch wolnych niedziel w okresie kolejnych 4 tygodni. Rozwiązanie to pozwoli częściowo osiągnąć cel, jaki leżał u podstaw wprowadzenia zakazu handlu w każdą niedzielę (tj. zapewnienie osobom zatrudnionym w handlu możliwości spędzania czasu z rodziną), nie pociągnie jednak za sobą daleko idących, negatywnych skutków dla gospodarki. Gwarancja dwóch niedziel wolnych od pracy stanowić będzie rozwiązanie kompromisowe: z jednej strony zrealizuje postulaty społeczne, z drugiej zaś pozwoli na ograniczenie strat dla gospodarki wywołanych epidemią COVID-19.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

<p>Tytuł projektu: <i>ustawa o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych</i></p> <p>Przedstawiciel wnioskodawcy: Senator</p> <p>Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym: Danuta Drypa, legislator, tel. 22 694 9192 Marian Fałek, ekspert ds. OSR, tel. 22 694 9082</p>	<p>Data sporządzenia: 26 października 2020 r.</p> <p>Źródło: inicjatywa komisji</p> <p>Nr druku: 238</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa wywołującego jednostkę chorobową oznaczoną przez Światową Organizację Zdrowia jako COVID-19 podjęte zostały stosowne działania prawne oraz systemowe. Zastosowane rozwiązania wpływają jednak negatywnie na sytuację gospodarczą kraju i stan finansów publicznych. Nastąpiło zakłócenie współpracy pomiędzy podmiotami, odnotowano spadek popytu w wielu sektorach gospodarki. Dane makroekonomiczne potwierdzają obawy, że epidemia COVID-19 ma istotny negatywny wpływ na funkcjonowanie polskiej gospodarki. Według oficjalnych prognoz¹, PKB Polski obniży się w 2020 r. prawdopodobnie o 4,6%, a sektor finansów publicznych odnotuje relatywnie wysoki deficyt.

W ostatnich dniach nastąpił duży wzrost liczby chorych, sytuacja ta stawia przed państwem wyzwania, które wymagają rozszerzenia katalogu narzędzi stosowanych w celu ograniczenia epidemii. Jednocześnie konieczne są także działania, które będą przyczyniać się do zmniejszenia negatywnego wpływu wprowadzanych rozwiązań na sytuację gospodarczą i finansową państwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt.

W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym wynikającym z epidemii COVID-19 proponuje się projekt *ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*.

W projekcie ustawy proponuje się rozwiązanie polegające na zniesieniu w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz w okresie do 90. dnia następującego po odwołaniu tego ze stanu, który obowiązywał, jako ostatni, zakazu handlu w niedziele, zakazu wykonywania czynności związanych z handlem w niedziele, powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu w niedziele oraz czynności związanych z handlem w niedziele.

Oczekuje się, że proponowana ustawa przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego klientów sklepów podczas dokonywania przez nich zakupów towarów (zmniejszenie zagęszczenia kupujących w obiektach handlowych w następstwie zwiększenia liczby dni, kiedy będzie można nabyć w nich towary), a zarazem wpłynie na zmniejszenie negatywnego wpływu rozwiązań wprowadzonych w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 na sytuację gospodarczą i finansową państwa.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na rozmiar konsekwencji spowodowanych koronawirusem poszczególne państwa członkowskie UE podejmują indywidualne działania, których celem jest ochrona zdrowia obywateli oraz zminimalizowanie skutków ekonomicznych i finansowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt.

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
podmioty prowadzące działalność w sektorze handel detaliczny	339 880 sklepy 270 096 podmioty	GUS ²	zniesiony zakaz: <ul style="list-style-type: none"> • handlu w niedziele, • wykonywania czynności związanych z handlem, • powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania pracy w handlu w niedziele oraz czynności związanych z handlem
pracownicy podmiotów prowadzących	1 275,4	GUS ³	<ul style="list-style-type: none"> • zniesiony zakaz wykonywania pracy w niedziele oraz czynności związanych z handlem

¹ Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy budżetowej na rok 2020.

² GUS „Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej”, Handel i gastronomia, tabl. 5 (475) Sklepy i stacje paliw, stan na koniec 2018 r. tabl. 6 (476) Podmioty gospodarcze według liczby sklepów

³ GUS „Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej”, tabl. 6 (168) Pracujący według sekcji i działów.

działalność w sektorze handel detaliczny	[tys. osób]		• pracującemu w niedzielę będą przysługiwać, co najmniej dwie niedziele wolne od pracy w ciągu 4 tygodni
--	-------------	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji.

Z uwagi na wniesienie projektu ustawy w trybie tzw. szybkiej ścieżki legislacyjnej, zgodnie z art. 69 ust 3 Regulaminu Senatu, konsultacji nie przeprowadza się.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych.

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	b.d.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	b.d.
Wydatki ogółem	0	b.d.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	b.d.
Saldo ogółem	0	b.d.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	b.d.

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt ustawy będzie pozytywnie wpływał zarówno na stronę dochodową jak i stronę wydatkową budżetu państwa, w rezultacie przyczyni się do poprawy salda budżetu państwa.</p> <p>Przedmiotowa ustawa wprowadza regulację zawieszającą, na czas stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz w okresie 90 dni po ich odwołaniu, zakaz handlu w niedziele. W interesie polskiej gospodarki, w związku z istotnym spadkiem PKB, jest pobudzenie koniunktury poprzez odbudowę popytu. Nie ulega wątpliwości, że ograniczenie zakazu handlu w niedziele należy traktować również jako „inwestycję” w gospodarkę. Rozwiązanie to przyczyni się do poprawy aktywności gospodarczej, zwiększy sprzedaż detaliczną (przyczyniając się do zmniejszenia spadku PKB), w rezultacie będzie pozytywnie wpływać na dochody budżetu państwa, w szczególności z podatku od towarów i usług.</p> <p>Proponowana regulacja zapewni ochronę miejsc pracy w handlu i branżach ściśle współpracujących z handlem. Dlatego też rozwiązanie to pozytywnie będzie oddziaływało na dochody sektora finansów publicznych uzyskiwane z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT). Można oczekiwać także zwiększenia wpływu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.</p> <p>Ponadto przedmiotowa regulacja będzie przyczyniać się do zmniejszenia wydatków ponoszonych na ochronę zdrowia, gdyż poprawi bezpieczeństwo sanitarne w czasie zakupów (dokonywanie zakupów rozłoży się na 7 dni w tygodniu).</p> <p>Zgodnie z wytycznymi Rządu odnośnie do sposobu sporządzenia Oceny Skutków Regulacji analiza ekonomiczna projektu ustawy powinna ukazać różnicę pomiędzy skutkami wynikającymi z podjętej interwencji i skutkami procesów gospodarczych przy jej braku (tzw. scenariusz bazowy). W przypadku projektowanej ustawy nie jest możliwe oszacowanie skutków regulacji w sposób ilościowy, ponieważ kluczowy parametr, tj. scenariusz dalszego przebiegu epidemii, nie jest znany. W konsekwencji ocena wpływu została dokonana w sposób jakościowy.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	b.d.	-	-	-	-	b.d.	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	b.d.	-	-	-	-	b.d.	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	b.d.	-	-	-	-	b.d.	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zaproponowane rozwiązania będą korzystne dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze handel detaliczny – przyczynią się do wzrostu obrotów tego sektora gospodarki.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane rozwiązanie będzie przyczyniać się do ograniczenia spadku PKB poprzez pobudzenie popytu sektora gospodarstw domowych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu.		
Brak wpływu.		
9. Wpływ na rynek pracy.		
Regulacja będzie pozytywnie wpływała na poziom zatrudnienia i nie obniży istotnie komfortu pracy w sektorze handel detaliczny oraz w branżach ściśle współpracujących z tym sektorem. Proponowana nowelizacja zakłada zagwarantowanie pracownikom handlu dwóch wolnych niedziel w okresie kolejnych 4 tygodni. Rozwiązanie to pozwoli częściowo osiągnąć cel, jaki leżał u podstaw wprowadzenia zakazu handlu w każdą niedzielę (tj. zapewnienie osobom zatrudnionym w handlu możliwości spędzania czasu z rodziną).		
10. Wpływ na pozostałe obszary.		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Nastąpi poprawa bezpieczeństwa sanitarnego w czasie zakupów. Projektowane rozwiązanie ułatwi zachowanie dystansu społecznego, jako że dokonywanie zakupów rozłoży się na 7 dni w tygodniu.		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego.		
Przepisy projektu ustawy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na cel ustawy skuteczność wprowadzonej regulacji powinno się monitorować na bieżąco.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).		
Brak		

.....

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu

.....